

Szkółka

miedzielno

Modl się i pracuj, a będziesz szczęśliwym.

Leszno. — *Niedziela dwudziesta druga po Zielonych świątkach, dnia 5. Listopada 1843.*

Religia.

Uroczystość Wszystkich Świętych.

Nauka z Żyw. Sw.

(Dalszy ciąg.)

Cóż więc czynić trzeba, ażeby zo-
stać Świętym? „Chować przykazania
Boskie,” rzekł sam Zbawiciel. Przy-
kazania zaś te, nam są wiadome; nie
wkładają one na nas twardego i nieznos-
nego iarzma; nie dane są nam przez
Boga zawistnego naszemu pokoiowi i
naszemu szczęściu; owszem, takie są,
że nie masz dla nas ani odpoczynku, ani
szczęścia, w tém nawet życiu, iedno w
zachowywaniu przykazań. Jeżeli je wy-
konywamy, wywieźuiemy się tylko z wier-
nego wykonywania codziennych obowiąz-
ków; nikt w nas nie dostrzeże nic nadzw-
yczajnego, a wszelako zostaniemy Świę-
tymi. Śmiało! — możnaby rzec z Aposto-
łem, świętym Pawłem, do tych, którzy,
aby się Bogu podobać, starają się wy-
konywać wiernie powinności, iakie ich
stan i powołanie wkładają na nich; —
śmiało, pocziwi i wierni służebnicy! ie-
ścieście na drodze światobliwości, na dro-

dzie zbawienia: Nie przestawajmy tak pracować dla Boga, zamiast pracowania jako zwolennicy świata, przez dumę, pychę, lub też przez pewną wrodzoną skłonność, machinalnie, z nałogu, albo wreszcie dla przypodobania się drugim stworzeniom, bez nadziei innéj nagrody. Ach! ileż często podejmujemy pracy dla własnéj zguby, a iak daleko mniéj byłoby trzeba dla ocalenia siebie!

Strzeżmy się więc podnosić nad miarę wyobrażenia trudności, i straszyć siebie samych, przekonywając, że nie dosyć posiadamy odwagi, iżbyśmy mogli pożegnać nazawsze wszystko, cokolwiek naysłodszego mamy na świecie, zerwać od razu wszystkie węzły najsświętsze, zagrzebać się w samotności głębokiej, dni i nocy przepędzać na modlitwie i zadziwiać świat wzniosłością cnót swoich: gdyż bynajmniej nie o to wszystko idzie, ażeby zostać Świętym. Cóż znajdziemy w świętych rocznikach wiary? Iakże cudowna różnaitość w przymiotach, życiu i dziełach Świętych! Jedni zamieszkują ustronia dzikie, wśród pustyń i lasów; drudzy znówu za przykładem boskiego Mistrza obcuja z ludźmi i pozostają w pośrodku nich, aby ich zachęcać do świętobliwości. Jedni, zdaie się, iż tylko na wzór aniołów żyją modlitwą,

wychwalaniem Boga i miłością; drudzy wiodą żywot zwyczajny i nie odznaczają się wyraźnie niczem, tak dalece, iż wielka znajduje się liczba tych, o których historya nie innego powiedzieć nie umie, chyba to tylko, iż za przykładem Jezusa Chrystusa, wiekuistego wzoru wszystkich Świętych, byli skromni i pokornego serca, i czynili dobrze swym bliźnim. Patrzcie, iak ze wszech stron wschodzą oni pod urodzaynym deszczem łaski, iedni w zaszczytach i chwale, drudzy w cieniach ukrycia; ci wśród dostatków, w szkarłat przybrani, lśniący się od złota; owi, w ubóstwie, łachmanami pokryci, żebrzący codzień o chleb powszedni; iedni na tronie, drudzy w kaydanach. Są pomiędzy nimi i czcigodni, a poważni starcy, i młodzieńcy pełni ognia i życia, i matki rodzin zamknięte w cichym obrębie powinności domowych, i dziewice młode, którym świat hołdy chciał składać, a które wyżej kładąc miłość swą i nadzieję, odepchnęły iego oświadczenia, i młodziankowicie ćwiczący się w naukach pod kierunkiem mistrzów, i narreszcie małe dziatki, które bez walki otrzymały palmę, i które księga obiawień okazuje nam igrającemi swą koroną u stóp tronu Baranka. Ach czemuż nie mógłbym, — niech każdy z nas powtórzy ześwintym Augustynem — czemuż nie mógłbym tego uczynić, co inni czynić mogli, a którzy iednak, sami w sobie, równie iak my, byli słabi i nie-stali? Jeżeli pomimo tylu przykładów, zdolnych do dania nam otuchy, zastrasza nas iednak praca, niech przynajmniej nagroda zachętą nam się stanie. O iak wspaniała jest ta nagroda, i o ile milionów przewyższa ona zasługę naszą! Wszystka piękność, wszystkie rozkosze serca i duszy, wszystka radość, wszy-

stkie uniesienia połączone i zlane w iedno, sam Bóg! tyle uwielbienia i miłości, iż umrzećby trzeba było, gdyby jeszcze umrzeć można; niebo naostatek z całą swoją chwałą, ze wszystkimi koronami swemi, ze swém wiekuistém zachwyceniem! Wódz, który z prostego żołnierza, dobrém sprawowaniem się i walecznością, doszedł znakomitego stopnia, lubił opowiadać żołnierzom swoim, że niegdyś iak oni dźwigał karabin, długie godziny przepędzał na straży, cierpiał niekiedy głód i zimno, pierwszy pod czas szturmów wdierał się na wały. Mowa ta, a bardziey jeszcze przykład, iaki mieli przed oczyma, nayżywsze wywierały wrażenie na umysł woioowników: trudy i niebezpieczeństwa, nie wzbudzały iuż pomiędzy nimi iak dawniey skarg i szemrania, lecz owszem stawały się przedmiotem radości, i spółubiegania się; widzieli w nich środek wywyższenia się i doyscia może do stopnia wodza. Tym sposobem i chwałą, iakię Święci doznają w niebie, powinna zachęcić nas do przewyciężenia wszystkiego, ażeby ją osiągnąć, témbardziey, że nie mamy, iako oni żołnierze, nadziei zakłóconey tysiącznemi niepodobieństwami, i tysiącem wątpliwości, i że idzie o godniejszy pragnień naszych przedmiot, bo o wiekuisty, nigdy zwiędnieć nie mogący wieniec chwały. Iakkolwiek ta chwała jest wielką, nie powinno to atoli osłabiać w nas meztwa; od samego albowiem Boga ona zależy. On to wzywa nas do ubiegania się o nią, i chce byđz naszym światłem i naszą siłą w téj drodze, którą iść trzeba, ażeby tę chwałę osiągnąć. Te drogę, Święci podczas swéy pielgrzymki na ziemi, przebiegli, a teraz z wysokości przedwiecznego przybytku wzywają nas, abyśmy postępowali ich śladem.

Czekają, abyśmy ich prosili o przyczynę, a wstawiają się za nami do Pana. Nawet kiedy ich nie prosimy, wyiednywają nam łaskę nie małą. „Bo“ powiada ś. Bernard, „ten, kto był potężnym na ziemi, potężniejszym jest jeszcze w niebie, gdzie znajduje się przed obliczem Pana. Jeżeli zaś śmiertelnego żywota, wzruszony politowaniem dla grzeszników, modlił się za nich, iakżeby mógł teraz nie modlić się za nas, i z tym większym zapalem, im lepiej zna potrzeby nasze i naszą nędzę? Niebo skłonności jego nie odmieniło; powiększyło tylko w nim miłość bliźniego.“ Odezwiemy się więc do Świętych z tym samym świętym doktorem kościoła, do tych nadewszystko, których mamy za patronów, z którymi połączeni jesteśmy węzłem wieku lub oyczyny: „Zmiłujcie się nad nami, zmiłujcie się nad nami, wy przynajmniej, którzy jesteście przyjaciółmi naszymi. Znać niebezpieczeństwa, na iakie ustawicznie narażeni jesteśmy, naszą ułomność, naszą niewiadomość i zasadzki wroga naszego; wiecie, ile on jest zjadłym i drapieżnym, a ile my jesteśmy słabi; wyszcie się opierali tymże samym pokusom, odnieśli tryumf nad podobnymi pociskami, tych samych siideł uniknęli. To, coście wy cierpieli, uczyniło was liściowymi.“

Wzywamy więc Świętych, a otrzymamy za ich przyczyną wsparcie, którego nam trzeba. Niech modlitwa nie osycha na ustach naszych, a przynajmniej w sercu naszym, kiedy ustami modlić się nie możemy; niech wszystkie myśli nasze, wszystkie pożądanja, wszystkie uczynki, wszystkie wzniesienia duszy naszej, podobnie będą modlitwą. Tak się modlili Święci; rozpływali się oni w miłości i modlitwach. Bądźmy iak oni mężami modłów,

a łaska nawiedzić nas nieomieszka; przy łasce zaś możemy zostać Świętymi. Ani trudności powstrzymać nas nie zdołają, ani pokusy zatrwożyć, ani wielość nieprzyaciół strachem przerazić odwagę naszą, ani potwory grożące nam pożarciem wśród drogi, przeszkodzić krokom naszym. Gdy tak postępować będziemy przy pomocy Boga i światłem jego oświeceni, pod jego okiem, iako żołnierze pod okiem wodza swego, same przeszkody nowy w nas zapal rozniecą i zawołamy wraz z Iozuem: „Pan jest z nami! kogóż się więcej lękać mamy?“ W tém jeszcze przykłady Świętych zdolne są do przydania nam odwagi! Przechodzili oni podobno iak my, i więcej niżeli my, przez wodę i ogień, wprzód, niżeli stanęli w miejscu wypocznienia i ochłody.

(Dokończenie nastąpi.)

Gospodarstwo.

Leczenie owiec na motylce.

(Z Z. G.)

Choroba ta, której wszystkie przeżuwaające bydłta podlegają, naybardziéj jest dla owiec niebezpieczną, tak dalece, że od niéy całe stada zdychają; nie jest iednakże zaraźliwa.

Znaki. Choroba ta z początku jest trudna do rozeznania; dają się atoli spostrzegać następujące znaki: Bydło traci chęć do iedzenia, zdaie się ciała nabierać, krzyż ma okrągły, brzuch gruby i pełny, a oczy posępne. Jego postać jest smutna i posępna, przy wygnaniu owce wolno idą, często utykaia i prędko się mordują; na pastwisku woła suchą trawę zbierać, niż zieloną.

W czasie wzmagania się choroby, oczy mają płaczące, podniebienie napuchłe, język blade, zwiędnięty, brudny i zgniłym szlaniem powleczoney. Dziąsła są miękkie, zbielałe, bardzo się krwawią i śmierdzą, zęby się chwieją, serce słabo bije, wełna kolor odmienia i zapach naturalny utracą.

Rozciąwszy na motylicę zdechłą owcę, mięso z nię będzie wodniste i skruszałe, kiszki blade, szlaniem okryte; łoy około nerek i żołądka zielony i żółtawy, nerki nadzwyczajnie małe i strępiate; wątroba ciężka, bardzo rozdęta; płuca blade, w kupe zbiegnione, a żyły wątrobné i żółciowe, niezliczoným owadem, motylicami zwaným, napęknione.

Przyczyny. Możeby kto sądził, że ta choroba od motylic pochodzi, które po wylewach wód na pastwiskach osiadłszy, od owiec zjadane bywają, lecz właściwą ię przyczyną iest zgniłe powietrze, bagniste i zgniłe wody, niskie i błotniste pastwiska, wilgotne i duszne owczarnie, złe chodowanie, a nadewszystko niedostatek soli, oraz zaniedbane dawania gorzkich i korzennych roślin.

Sposób leczenia. Naylepszym na tę chorobę lekarstwem iest sól, zawczasu sownie dawana sama, albo ieszcze lepiej z piołunem, rozmarynem, hyzopem, szalwią na proszek utartą, z utłuczoną korą wierzbową lub dębową, z kminem, iałowcowým popiołem, sadzą z komina, z żołądźią na proch utartą, alunem, spigłassem i wielu innemi rzeczami umieszana. Kamfora iest także bardzo skuteczným

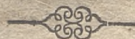
lekarstwem, przyprawiwszy ją następującým sposobem:

Kory dębowéy, utłuczonéy, łótów dwa, i piołunu łótów dwa, warzy się w trzech kwaterkach wody przez kwadrans, potém się przecedza i dodaie dwadzieścia lub trzydzieści gran kamfory, którą wprzód potrzeba w żółtku iaia utrzeć.

Zachwalone iest także następujące lekarstwo:

Bierze się gorzycy dwie łyżeczki od kawy pełne i wódki pół kieliszka, i miesza się razem i daie owcy choréy iedne porcyą trzy razy w tydzień. Dla bydła, trzody i koni, któreby ta choroba dłużej napastowała, daie się większa porcyą, a prócz tego trzeba często zewnętrznie bok lewy wódką z kamforą smarować.

Srodki zaradcze. Strzedz się należy tego wszystkiego, co psuie żółé i soki do zgnilizny przysposabia; naylepszym atoli i naysprawniejszym środkiem iest sól, a późniéy gorzkie i korzenne rośliny. Naprzykład wziąwszy soli funt ieden, sadzy iedną czwartą część funta, piołunu lub rozmarynu na proszek utartego także ćwierć funta, iagód iałowcowych utłuczonych ćwierć funta; miesza się wszystko razem i codziennie choréy owcy po trzy łóty w kwaterce wody lub octu daie.

SZKOŁKA NIEDZIELNA wychodzi, co tydzień pół arkusza, za umiarkowaną cenę rocznie złp. 4, półrocznie złp. 2. Wszystkie królewskie urzędy pocztowe i księgarnie przyjmują przedpłatę, i dostawiają Szkołkę co tydzień, bez podwyższenia ceny, Abonentom.

Nakładem i drukiem *Ernesta Günthera* w Lesznie. — (Redaktor: *X. T. Borowicz*.)